

# BÖLÜM 11

## TURİZM VE TÜRK-JAPON DOSTLUĞU

Ayhan DAĞDEVİREN<sup>1</sup>

### GİRİŞ

Türkiye ve Japonya'nın Batıya açılma ve modernleşme dönemlerinin aynı zamana rastlaması, bu iki devleti birbirine yaklaştırmış, karşılıklı ilgilerinin ve ilişkilerinin artmasına sebep olmuştur. Türk-Japon ilişkileri, Sultan II. Abdülhamid ve İmparator Mikado Meiji döneminde hızlı bir gelişim göstermiştir. II. Abdülhamid'in Ertuğrul Fırkateyni'ni Japonya'ya göndermesi ile de günümüze kadar gelen dostluk münasebetlerinin sağlam temelleri atılmıştır. Coğrafi uzaklıklarına rağmen geçmişte münasebetlerini geliştiren iki devlet, günümüzde de ilişkilerini karşılıklı olarak artan bir şekilde devam ettirmektedir (Talay, 2001). Kaman-Kalehöyük arkeolojik kazı çalışmaları, Türkiye ve Japonya devletlerinin ilişkilerini artıran önemli adımlardan biridir. Kaman-Kalehöyük, tarihi İpek Yolu ticaret rotası kıyısında bir yerleşim yeridir ve Ankara'nın yaklaşık 100 km güneydoğusunda, Kırşehir ili Kaman ilçesinin 3 km doğusundaki Çağırkan kasabasında yer almaktadır. Höyük; 280 m çapında, 16 m yüksekliğindedir. Kaman-Kalehöyük'teki kazı çalışmaları, Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi Başkanı ve Kaman-Kalehöyük Kazı heyeti Şeref Başkanı Prens Takahito Mikasa tarafından 31 Mayıs 1986'da başlatılmıştır. Dr. Sachihiro Omura başkanlığındaki kazı çalışmaları halen devam etmektedir. Günümüze dek yapılan kazılarda Osmanlı Dönemi'ne (I. Kat), Demir Çağı'na (II. Kat), Orta ve Geç Tunç Çağı'na (III. Kat), Eski Tunç Çağı'na (IV. Kat) ait kültür tabakaları açığa çıkarılmıştır. Bulunan eserler, Kalkolitik ve Neolitik Çağ'a ait tabakaların da açığa çıkartılacağını göstermektedir. Kazı alanının hemen yanında Japonya Anadolu Arkeoloji Enstitüsü, Kaman-Kalehöyük Arkeoloji Müzesi ve Mikasanomiya Anı Bahçesi (Prens Mikasa Anı Bahçesi) yer almaktadır (Paterakis & Hickey-Friedman, 2011: 179; Mikami & Omura, 1987: 1; Carroll, 1998: 156; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, t.y.; Japonya Anadolu Arkeoloji Enstitüsü, t.y.; Omura, 2000: 217; T.C. Kırşehir Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2017: 58).

<sup>1</sup> Dr. Öğr. Üyesi, Çankırı Karatekin Üniversitesi, İlgaz Turizm ve Otelcilik Yüksekokulu, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümü, ayhandagdeviren@karatekin.edu.tr

yetersiz durumda. Daha da artırılmalıdır. Kaman cevizinden çikolata, lokum imal edilebilir. Ceviz kolonya, daha iyi tanıtımla markalaştırılabilir.

- Kırşehir ile Japonya'da bir şehir (Örneğin; Ulusal Etnoloji Müzesinin bulunduğu Osaka, Japonya'nın kaplıcalarıyla öne çıkan Beppu şehri), kardeş şehir olabilir.

## TEŞEKKÜR

Kırşehir turizminin ve Türk-Japon dostluğunun gelişimini sağlamak amacıyla oluşturulan bu araştırmaya katkıda bulunan başta Kırşehir İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Eyüp Temur ve Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü Genel Sekreteri Deniz Erbişim olmak üzere tüm Türk-Japon yetkililere sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

## KAYNAKÇA

- Abe, T. (2004). Japonya ve Türkiye-Dün, bugün, yarın. Ankara: Japonya Büyükelçiliği.
- Akbay, O. (2012). Bir Japon aydının gözünden Türkler-Nagase Hösuke'nin Türkiye izlenimleri. Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (27), 177-190.
- Akşehir Ticaret ve Sanayi Odası. (t.y.). Japonya ülke raporu. (24.12.2019 tarihinde <http://aksehirtso.org.tr/ckfinder/files/JAPONYA%20RAPOR.pdf> adresinden ulaşılmıştır.).
- Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü. (2019). International tourism highlights. (25.11.2019 tarihinde <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152> adresinden ulaşılmıştır.).
- Carroll, S. (1998). Temporary protection of a tel site excavation in central Turkey. Conservation and Management of Archaeological Sites, 2(3), 155-162.
- İbiş, S., & Batman, O. (2017). Japonya ve Güney Kore'den İstanbul'a gelen turistlerin seyahat motivasyonları ve yeniden ziyaret etme niyeti üzerine bir araştırma. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 15(2), 246-262.
- Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü. (t.y.). Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü (Broşür).
- Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü. (2019). Our objective. (24. 12.2019 tarihinde [http://www.ji-aa-kaman.org/en/about\\_us.html](http://www.ji-aa-kaman.org/en/about_us.html) adresinden ulaşılmıştır.).
- Kaplan, E. S. (2018). Toruko Gunkan Erütü-rurugö no Kainan ve Üç Bahriyelinin Sevgilileri adlı eserlerde Ertuğrul Fırkateyni faciası. Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (40), 45-60.
- Komatsu, K. (1992). Ertuğrul faciası: Bir dostluğun doğuşu. Ankara: Turhan Kitabevi.
- Matsumura, K. (2014). 36. Büküklükale kazısı 2013. Kazı sonuçları toplantısı 3. cilt, 02-06 Haziran 2014, Gaziantep, 671-684.
- Mikami, T. & Omura, S. (1987). 1986 Yılı Kaman-Kalehöyük kazıları. IX. Kazı sonuçları toplantısı II, 6-10 Nisan 1987, Ankara, 1-20.
- Mok, C., & Lam, T. (2000). Travel-related behavior of Japanese leisure tourists: A review and discussion. Journal of Travel & Tourism Marketing, 9(1-2), 171-184. DOI:10.1300/J073v09n01\_10
- Omura, S. (2000). 1998 Yılı Kaman-Kalehöyük kazıları. 21. Kazı sonuçları toplantısı 1. cilt, 24-28 Mayıs 1999, Ankara, 217-228.
- Özsarsılmaz, G. (t.y.). Yeni ufuklar: Japonya'da turizm sektörü-II. (25.11.2019 tarihinde <http://www.izto.org.tr/portals/0/pusuladergisi/2009/03/yen%C4%B0ufuklarga%C3%B6zde%C3%96zsarsilmaz.pdf> adresinden ulaşılmıştır.).
- Özyürek, M. (2016). Cumhuriyet dönemi Türkiye-Japonya ilişkileri çerçevesinde Japon Prensi Takamatsu'nun Türkiye ziyareti. Atatürk Dergisi, 5(2), 15-28.
- Paterakis, A. B., & Hickey-Friedman, L. (2011). Stabilization of iron artifacts from Kaman-Kalehöyük: A comparison of chemical and environmental methods. Studies in Conservation, 56(3), 179-190.

- Silav, M. (2015). Sürdürülebilir müze tasarımı: Kaman-Kalehöyük Arkeoloji Müzesi. 2. Uluslararası Sürdürülebilir Yapılar Sempozyumu, 28-30 Mayıs 2015, Ankara, 621-625.
- Sputnik. (2019). Türk vatandaşları tatil için hangi ülkelere gidiyor?. (24.12.2019 tarihinde <https://tr.sputniknews.com/infografik/201903291038497957-turkiye-turist-turizm-seyahat/> adresinden ulaşılmıştır.).
- Şahbaz, R. P., & Keskin, E. (2012). Tanıtım faaliyetlerinin turistik bölge seçimine etkisi: Kapadokya bölgesini ziyaret eden Japon turistlere yönelik bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 97-117.
- Talay, M. İ. (2001). Sunuş. F. Şayan Ulusan Şahin (Yazar), *Türk-Japon ilişkileri (1876-1908) içinde* (s. V-VI). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- T.C. Dışişleri Bakanlığı. (2019). Japonya'ya seyahat edecek Türk vatandaşlarının dikkatine. (26.12.2019 tarihinde <http://www.mfa.gov.tr/japonya-seyahat-edecek-turk-vatandaslari-nin-dikkatine.tr.mfa> adresinden ulaşılmıştır.).
- T.C. Dışişleri Bakanlığı. (2019). Türkiye-Japonya siyasi ilişkileri. (24.12.2019 tarihinde <http://www.mfa.gov.tr/turkiye-japonya-siyasi-iliskileri.tr.mfa> adresinden ulaşılmıştır.).
- T.C. Kaman Kaymakamlığı. (2019). Japon bahçemiz. (24.12.2019 tarihinde <http://www.kaman.gov.tr/japon-bahcemiz> adresinden ulaşılmıştır.).
- T.C. Kırşehir Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2017). Kırşehir gezi rehberi. Kırşehir: Cihan Ofset.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü. (t.y.). Kaman-Kalehöyük Arkeoloji Müzesi (Broşür).
- Türk-Japon Kadınları Dostluk ve Kültür Derneği. (2020). Hakkımızda. (07.02.2020 tarihinde <http://turkjaponkd.com/Hakkimizda/#.Xj7X1mgzaUk> adresinden ulaşılmıştır.).
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2019). Turizm istatistikleri. (24.12.2019 tarihinde [http://tuik.gov.tr/Pre-Tablo.do?alt\\_id=1072](http://tuik.gov.tr/Pre-Tablo.do?alt_id=1072) adresinden ulaşılmıştır.).
- Ulusan Şahin, F. Ş. (2001). *Türk-Japon ilişkileri (1876-1908)*. (Birinci baskı). Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (Yedinci baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.